

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2448

Vragen van het lid **De Graaf** (PVV) aan de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *Marokkanen en uitkeringsfraude* (ingezonden 15 mei 2014).

Antwoord van Staatssecretaris **Klijnsma** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 8 juli 2014).

Vraag 1

Aan hoeveel personen wordt er een aanvullende inkomensvoorziening ouderen (AIO) verstrekt en hoe ziet de indeling naar het land van oorsprong eruit?¹

Antwoord 1.

Eind mei 2014 ontvingen 41.547 huishoudens algemene bijstand in de vorm van een aanvullende inkomensvoorziening ouderen (AIO). In onderstaande tabel zijn deze huishoudens verdeeld naar het geboorteland.

Geboorteland *	Aantal AIO-huishoudens per mei 2014
Suriname	7.461
Marokko	6.403
Turkije	4.868
Nederland	3.894
Nederlandse Antillen	1.896
(Voormalig) Joegoslavië	1.734
Irak	1.713
Afghanistan	1.258
China	1.069
Iran	965
Duitsland	571
Overige geboortelanden (minder dan 500 huishoudens per land)	9.715
Totaal	41.547

* = Geboorteland van de oudste persoon van het AIO-huishouden

Vraag 2 en 4

In hoeveel gevallen is er een toetsing op buitenlands vermogen overwogen en in hoeveel gevallen is deze toetsing daadwerkelijk uitgevoerd?

¹ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2013–2014, nr. 1904

In hoeveel van die gevallen bleek er in het land van herkomst een dusdanig vermogen aanwezig dat er sprake was van een onrechtmatige verstrekking van de AIO?

Antwoord 2 en 4

De SVB verleent sinds 2010 algemene bijstand in de vorm van een aanvullende inkomensvoorziening ouderen (AIO). In 2010 t/m 2012 ontvingen 500 aselect gekozen huishoudens een controleformulier van de SVB. De sociaal rechers van de SVB selecteerden op basis van de ingevulde formulieren ieder jaar 100 huishoudens voor nadere controle middels huisbezoek. In respectievelijk 17 (2010), 23 (2011) en 69 (2012) gevallen leidde het huisbezoek tot een onderzoek in het geboorteland naar vermogen. De onderzoeken in het geboorteland leidden tot de vaststelling van verzwegen vermogen in respectievelijk 2, 11 (waarvan 3 onder de vrijlatingsgrens voor vermogen) en 28 (4 onder de vrijlatingsgrens) gevallen. In een aantal gevallen is het onderzoek nog gaande.

Mede op grond van deze resultaten heeft de SVB in 2012 besloten om alle AIO-huishoudens in een periode van 6 jaar integraal te controleren middels een vragenformulier. In 2013 heeft de SVB het vragenformulier verzonden aan circa 7.500 AIO-huishoudens. In circa 500 gevallen gaven de ingevulde formulieren aanleiding tot nader onderzoek. In 357 gevallen is het onderzoek overgedragen aan de attachés voor Sociale Zaken van de SVB in de diverse landen. In 20 gevallen is ondertussen verzwegen vermogen vastgesteld. De meeste onderzoeken lopen op dit moment nog.

In 2014 zijn wederom vragenformulieren verzonden aan ca. 7.500 AIO-huishoudens.

Naast deze algemene controles worden in het buitenland ook gerichte onderzoeken ingesteld naar aanleiding van concrete signalen, zoals langdurig verblijf in het buitenland, tips en eigen verklaringen.

Vraag 3

In hoeveel gevallen kon die toetsing niet worden uitgevoerd omdat het land van herkomst geen medewerking verleende?

Antwoord 3.

In een beperkt aantal gevallen komt het voor dat een buitenlandse instelling, zoals een plaatselijk kadaster, niet meewerkt aan een controle door de attachés voor Sociale Zaken of het controleteam Buitenland van de SVB. De attachés voor Sociale Zaken of het controleteam Buitenland zoeken dan alternatieve wegen om de benodigde informatie te achterhalen, bijvoorbeeld door het inschakelen van een hogere autoriteit dan wel een andere instelling of door het instellen van een onderzoek ter plaatse. In het algemeen leidt een dergelijk alternatief onderzoek tot eenzelfde resultaat als in het geval dat de instelling wel meewerkt, maar vergt het wel de nodige extra inspanning.

Vraag 5

Op welke manier wordt getoetst of de door het land van oorsprong verstrekte gegevens feitelijk juist zijn?

Antwoord 5.

Bij rechtmatigheidsonderzoek in het buitenland gaat de SVB, mede ondersteund door gemaakte handhavingsafspraken, ervan uit dat buitenlandse instellingen waarmee de SVB samenwerkt betrouwbare informatie verstrekken. De SVB beschikt niet over aanwijzingen dat opzettelijk of bewust niet juiste informatie wordt verstrekt aan de SVB.

Vraag 6

In welk percentage van de gevallen wordt er daadwerkelijk tot sancties overgegaan, aangezien u in de beantwoording spreekt over «mogelijkheden» en het feit dat niet meewerken «consequenties kan hebben», wat een hoge mate van discretionaire bevoegdheden suggereert?

Antwoord 6

Bij overtreding van de inlichtingenplicht, bijvoorbeeld bij verzwegen vermogen, legt de SVB een boete op. De hoogte van de boete is afhankelijk van het benadelingsbedrag. Bij een verminderde verwijtbaarheid kan de SVB de boete matigen. Indien het benadelingsbedrag meer is dan € 50.000 wordt strafrechtelijke vervolging ingesteld.

Als een AIO-gerechtigde niet meewerkt aan onderzoek door het niet retourneren van een vragenformulier of het niet leveren van nadere gegevens op verzoek, wordt de AIO-aanvulling opgeschort. Er wordt dan niet meer betaald. De betrokkene wordt daarover geïnformeerd en krijgt de gelegenheid om alsnog te voldoen aan het verzoek van de SVB en/of bezwaar aan te tekenen. Blijft de betrokkene niet meewerken, dan wordt de AIO beëindigd. De SVB doet dit op basis van de geldende wet- en regelgeving. Daarnaast wordt in alle gevallen, waarbij wordt vastgesteld dat een AIO-klant op enig moment beschikte over een dusdanig vermogen dat er sprake was van een onrechtmatige verstrekking van de AIO, of dat de verstrekking om een andere reden onrechtmatig is geweest, de aanvullende inkomensvoorziening ingetrokken en de onrechtmatig verstrekte AIO-aanvulling teruggevoerd.

Vraag 7

Deelt u de mening dat deze handelswijze als discriminatoir te beschouwen valt met betrekking tot autochtone Nederlanders en is de rechtvaardigingsgrond aangaande eventuele ongelijke behandeling gelegen in doelmatigheidsoverwegingen? Zo neen, waarom niet?

Antwoord 7

De SVB sanctioneert met inachtneming van de wet en zonder het maken van enig onderscheid.